Nr: 250.
Poniedziałek.
D. 20. Październie:
Rok 1823.

KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA.

Hołd Ludwika Mistrza Krzyżackiego, Krolowi Polskiemu 1446

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Tak iak w lato, przy pięknej pogodzie, wczoraj mieszkańcy Stolicy używali przeiazdki. Alea i Ogrody były natłoczone. Niektóre Drzewa tak iak w roku zeszłym powtórnie zaczynaią kwitnąć.

Orgarmistrze robiący *Fortepjana* w Warszawie i innych miastach Polskich, dotąd na *Deki* do tych instrumentów, sprowadzali *Drzewo* z zagranicy, lecz i ta niodogodność usuniętą została. JP. Dominik *Domagalski* Orgarmistrz mieszkaiący teraz w domu zwanym *Podkańskie* przy ulicy Długiej, przypadkiem przeieżdzaiąc przez pewną okolice w Kraiu naszym, dostrzegł iż znajdnie się i unas takowe drzewo, użył go do instrumentów swoiej roboty, a ten korzystny wynalazek uwieńczył iego nadzieie pomyślnym skutkiem. Teraz i inni Orgarmistrze używaią tegoż Kraiowego Drzewa; Deki są również trwałe iak daiące ton czysty i mocny. Już nie tylko nasi Orgarmistrze obejdą się bez sprowadzenia takowego materjału z *Wiednia*, ale można tenże wysyłać w znacznej ilości zagranice. Ci nawet którzy utrzymywali że z drzewa kraiowego niemoże być robota Fortepjanów wydoskonaloną, teraz po dostatecznem przekonaniu się, odmienili swe zdanie. — Do okładania stempelków w Fortepjanach sprowadzano skurę także z zagranicy, gdyż tu dotąd nieumiano iej wyprawiać stosownie do tego przedmiotu; P. *Niwet* Rękawicznik mieszkaiący przy Zdroiach, po kilkunastokrotnem doświadczeniu, i tę korzyść nam przyniosł. Na pozor zdaie się to być małą rzeczą, lecz w ogóle nader staie się użytecznym takowy nabytek. Nakoniec donosimy, iż narzędzie stalowe, służące do dania odgłosu przy stroieniu Fortepjanów, *Kamerton* zwane, także dotąd sprowadzane z zagranicy, iest teraz iak najdokładniej robione przez tutejszego Majstra Slósarskiego P. *Swiderskiego* mieszkaiącego także przy zdroiach.

Koncert JP. *Sor* został odłożony do następnej *Środy*.—Wczoraj w Teatrze Narodow: wszystkie miejsca były napełnione aż do natłoku. Publiczność, Tancerzy Paryzkich zaszczyciła przywołaniem; Dopełniaiąc oni życzenia Amatorów, ieszcze iutro ukażą się na naszej scenie, a we Czwartek wyieżdzaią niezawodnie do miasta *Moskwy*.

W tych dniach wyszła oryginalna rycina litografowana przez JP. *Klemensa Minasowicza*, przedstawiaiąca popiersie zmarłej Panny *Karoliny Bizos*, pierwszej tancerki Teatru Narod: iest do sprzedania w składzie A. *Brzeziny* za zł: 3.

We Wsi *Wojciechowie* pod *Zamościem* umarł niedawno Jakób *Góraj* włościanin, przeżywszy lat 116.—

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z Hiszpanji.

Gazety *Londyńskie* umieściły List Xcia *Angulem* pisany d. 17 Sierpnia do Króla Hiszpań: a wzywaiący tego Monarchę do uskutecznienia zamiarów Francji względem uspokoienia Hiszpanji. Tudzież umieściły też Gazety odpowiedź Króla Hiszpańskiego, lecz Dzienniki Paryzkie dowodzą że albo ta odpowiedź iest zmyśloną, albo ieśli i rzeczywiście daną była, tedy nieiest pisaną przez Króla, lecz przez Kortezów w imieniu Monarchy. Niepodobna bowiem aby Król Hiszpań: po tylu doznanych klęskach i oblegach, po uwięzieniu siebie i swej rodziny mógł pisać do Xcia *Angulem* iak następuie, (przytaczamy tylko niektóre wyiątki z tej odpowiedzi) ,,Jarzmo które iak W:X: Mość wspominasz uciskało Hiszpanją a iest zniesione przez Francuzów, nigdy nieistniało i ia niebyłem pozbawiony innej wolności nad tę którą mi wojska Franc: w tej wojnie odjeły. Szanujcie prawa nasze, iak my cudze prawa szanuiemy. Niemieszajcie się z orężem wręku do naszych interesów. Serce moie napełnione Ojcowskiemi uczuciami, zrozumie potrzeby moich poddanych i zdoła im zaradzić. Pragnę i ia pokoiu dla ukończenia krwawej wojny tyle szkodliwej dla Hiszpanji iak Francji, i przeto odbywaią się układy między mną i Królem Angielskim, którego pośrednictwa żądał również Król Francuzki itd:,,—Donoszą z *Kadyxu* że tam na obradach Kortezów ustanowiono nieustaiącą Komisją, która ma nawet taką władzę iż potwierdzać może wyroki które Rząd wyda a których Król nichciałby potwierdzić. Rząd rewolucyjny niemaiąc iuż środków do wynajdowania nowych podatków, wydaie odezwy do Patryotów, Bankierów i Kapitalistów, aby dobrowolnie składali ofiary dla Ojczyzny; w ostatniej takowej odezwie były następuiące słowa ,,Bogacze! otwierajcie wasze szkatuły, rozwiązujcie worki, cóż wam po nędznym kruszczu iakim iest złoto, gdy utracicie najdroższy klejnot toiest *wolność*.

z Madrytu d. 27 Września wysłano nagle Bataljon piechoty Francuzkiej, mówią iż to wojsko przyprowadzi *Ryega*. Przyiaciele tego ieńca zapewniaią że Rejencja nie wska-

że go na śmierć, bo iuż oświadczono z strony Kortezów, że gdyby *Riego* postradał życie z wyroku reiencji, tedy takiż los spotka 10 bardzo znakomitych osób będących w *Kadyxie* pod strażą, a należących do strony roialistowskiej. — Mówią że *Mina* przesłał oświadczenie Baronowi *Eroles* iż się z nim pogodzi i uzna za dowódcę *Katalonji*, ieśli ten Baron oświadczy się przeciw Francuzom. — Niepotwierdza się że *Trapista* był uwięziony z rozkazu Xcia *Angulem*.

z Lwowa.

Gazeta *Lwowska* umieściła opis przybycia N. Cesarza ALEXANDRA do Czerniowic w dniu 7 m. b. i oprzyięciu Tego dostojnego Gościa przez N. Cesarza Austrjackiego. O godzinie w pół do 7 wieczorem, obadwa Cesarze w iednym siedząc powozie, przybyli do *Czerniowic*, prowadzeni przez szeregi woiska od samej granicy miasta aż do pomieszkania N. Cesarza Jmci Rossyjskiego ustawione i wzniesioną u wstępu do miasta bramę tryumfalną, wśród huku dział i radośnych okrzyków licznie zgromadzonego ludu. N. Cesarz Rossyjski, zaraz po przybyciu Swoiem, odwiedził Cesarza Franciszka, ubrany w mundurze C. K. Austrj: pułku piechoty Jego dostojnem Imieniem zaszczyconego. W wieczór z własnej chęci mieszkańców, całe miasto było rzęsisto oświecone. Podług następnych wiadomości z Czerniowiec, N. Cesarz Rossyjski opuścił to miasto d. 11 b. m., a Cesarz Austrjacki wyiedzie d, 13 z powrotem na Lwów. Gdy pobyt N. Cesarza Ross: był nader krótki, aby C. K. Kanclerz Stanu, Domu i Dworu Ces: Austr: Xiąże *Metternich* mógł tamże w sam dobry czas zdążyć, N. Cesarz Rossyjski rozkazał Swoiemu Sekretarzowi Stanu, Hrabiemu *Nesselrode*, aby zaraz po wyieździe Monarchy z Czerniowiec. udał się do *Lwowa*.

z Niemiec

z Rzymu donoszą że zmarły *Papież* Pius VII testamentem podpisanym d, 9 Marca r. b. legował swemu naystarszemu Synowcowi Hra: *Kjaromonty*, dobra kupione za szkudów 128,000; to kupno uważane iest iako pzywatny maiątek nieboszczyka. Zostawił oraz inne dobroczynne Legata, a wielu osóbom należącym do Familji, rozdzielił pewne summy w gotowiznie. Bibljotekę zaś zapisał Klasztorowi *Benedyktynów* w *Cezenie* gdzie zostawał w nowicjacie. — Pod *Wilworde* przewrócił się *Deliżans* w którym było 14 podróżnych, ten poiazd nadto stoczył się w kanał, wszyscy podróżni mocno się pokaleczyli a ieden postradał życie. — w *Wiedniu* wynaleziono Machinę która bez pomocy człowieka rąbie drwa, a do tego tak zręcznie że wiory niepadaią na bok, przez co nawet na ulicach takowe rąbanie bezpiecznie odbywane być może. — w *Paryżu* pewny Ciesla wynalazł Machinę która budzi człowieka o godzinie i minucie podług woli chcącego się obudzić. Nieiest to zegar excytarz, owszem narzędzie tak proste że każdy Stolarz lub Cieśla może ie złatwością zrobić. — w *Anglji* P. *Banglis* wynalazł Wozek pocztowy, który bez pomocy koni rozwozić będzie listy, a to tak spiesznie, że w godzine uiedzie pół trzeci mili niemieckiej. Jedno z pism publicznych czyni uwagę, że gdy ieszcze dłużej z takim pośpiechem będą wynajdowane rozmaite machiny zastępuiące roboty odbywane dotąd przez Ludzi, tedy wkrótce połowa Ludzi niemaiąc co robić, zostanie bez chleba zwłaszcza, że pomimo tylu machin, ieszcze niewynaleziono machiny robiącej złoto.

DONIESIENIA.

Burmistrz Przedmieścia Praga. Podaie do Publicznej wiadomości iż dwie Celbudy Skarbowe w bliskości Mostu do strony Pragi sytuowane, a do wyszynku Trunku lub na inny proceder służyć mogące, w dniu 22 b. m i r: o godzinie 3 z południa przez Publiczną Licytacją w Biórze mieyscowem odbyć się maiącą, w iednoroczną dzierżawę wypuszczone będą. Pretendent o Warunkach wydzierżawienia w każdym czasie dowiedzieć się może. Praga D, 18 Października 1823. *Łoskowski.*

Pas Polski lity, z fabryki Paschalisa, iest do przedania w Sklepie Ubogich.

Na *Pradze* blisko Ratusza, w domu przy końcu nowo wybrukowanej drogi, znajduie się Machina sprowadzona przez Nuchima Jakóba Kaslinera, służąca do prasowania Oleiu z wszelkich nasion. Ta doskonała machina w kwadransie zmiele cwierć korca nasienia i wyprasu ie olej; oraz z migdałów, orzechów itp. Tamże dostać można Oleiu garniec po zł: 3 i gr. 10.

Kto zgubił Materyjkę na kamizelkę, niech się zgłosi pod N: 485 na drugie piętro polewej ręce. Ulica miodowa

Pod Nrem 796, przy ulicy Elektoralnej i Przechodniej na rogu iest mieszkanie z 7miu pokoi, dwóch kuchen, na 1szem piętrze, z wozownią i piwnicą, rocznie lub półrocznie do wynaięcia. Wiadomość można powziąść u mieyscowego lokatora *Jechalskiego*, na dole w Dziedzińcu lub od ulicy u Siodlarza.

Teatr. Jutro *Opera Włoska w podróży*, i Tańce.